

Skåne
Skytte lod
Fru Abtads sv.
m. fl. s. r.
avskrift 1942.

Uppst. av Olof Christoffersson
Långåker, Abtad
f. 1869 i Fru Abtad

Se innehållsförteckningen i avskriften!

avskrift lämnad till O. G.-n 30/3-43.

Mr Nils Hensbriks i "Frustendam" i
 Fru Ahlstedts socken kom en gång
 för Bäcke hästen i ämossen bäcken
 vilken gick genom hennes "have".

En gång hon stod och tvättade i äm-
 men bäcken kom hon honom för när
 vilket hade till följd att hennes
 fötter svulnade och blevo så iton^{na}
 att strumporna höllo på att brita
 mede hon. Följden blev att hon
 måtte söka bot hos en klok kvin
 na i ^{Fälagerup} ~~Fälagerup~~ vid namn Pettersson

Budet som gick förste gången skulle
 fortsätta att gå alla gångerna
 och liksom skulle hon köpa alla
 ordinerade läkemedel på ett och samma
 ställe förordade den kloke annars
 hjälpsödet sig. Första ordinerati-
 onen att hon skulle bada i så var-
 mt vatten hon kunde tåla under
 14 dagars tid. Första och under
 hela denna tid fick hon på inga
 villkor gå ut under övern himmel
 Första gången höll hon på att skälla
 sig men sedan gjorde det så godt så.
 Den nio natten kom Bäcke hästen
 och gick in i hennes "have" bland
 höen och skramlade med ringa järn-
 hillor för att locka ut hinnen. Detta
 hade sig verkligen förutsett. Utom be-
 det skulle hon lägga plaster kapper
 på alla ledor av järnsploder på
 smorda förskingslepper samt smör-
 ja sig med gulpulveriserad
 "komfort" uppläst i sprit.

Bäcke hästen förvillade flera nätter
 drere dertider. En gång visade han
 sig som en vit häst men för vana
 så snart de gingo efter honom.
 Hennes hörs skadade han alltid så
 att de värpte "vinkelaj" (nyttkärlige)

3 När man inte kan gå på mjölk
av kon. En gränsa Bengta
 Nord i Skimminge betade det
 på såjande vis. Hon lade en
 krog ysa och utstrack i ströppe
 byttan och mjölkade kon där på
 tre gånger om dagen i tre dagar.
 Under tiden mälde (matte)
 hon kon med en slvättar
 utgarns tråd längs åt ryggen
 och över lunnskorsket samt
 bant tråden om kons fot.
 Den sista gången skulle tråden
 brännas och kon hafva en
 askan. Kon fick ej kom-
 ma under "övern" (äppan)
 himmel på nio dagar.
 Kuddet skall hafva had
 put.

LUNDS UNIVERSITETS
 FOLKMINNESARKIV

När mjölken blir lång
 har kon "soured" (luktat)
 i mjölkspannen. Det hjälper om
 man tiggasat talar en tjur "mu-
 se" i mjölkspannen och strack
 derefter mjölken i den.

En hessa skulle vara sin yngre dotter
 ett heka. Men dottern tog fel på or-
 den och när hon gått ut om husge-

veln och tog tre gånger med en
 slöv i luften sade hon här tar jag
 mjölken från tre pryga rocknar
 utan det blev galet tyngstagan höll på att
 dränkas i mjölk. Hon skulle sagt grädde
 Högern hade mjölket besvär men hon
 fick motat det i maten.

6 Odinus hunderna Berättade en man i Basarss
följande intressanta
historia

Hundarnes sta bundna uti en
ekelund uti Odins skogs
lund ^{vid Odinsjö} hade eno hunderna omkring
en stor ek i vilken det
synes en rand runt omkring
trädet. Troedags natt
släpper Odin dem el' de
fara vinnande genom
luften.

M. 8978:3.

~~Skulle spårde att i sam-
ma lund skulle det i ett kurr
växa en gonne buske som kalles
Måsshöjden skall bliva så stor
att finelgare vid nästa värld
krig skall binda sina hästar
i den samma.~~

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

oles avtopienas skum ————— minn sina
önr. korsad tus

2
Knapur (mästergivorn i Västra Skottad)

Anders Månsson hållvärd med länsmann Helst att
han skulle gå in och stjäl hans blocka över saigen
der han låg och sof. De' han så en natt var inne
och taget blockan näp han länsmannen i Tärna
so' att han vaknade och såg att knapuren håll blockan
i handen.

För knäknuden och dubbla förster va tyfvar
(sade knapuren) rådde.

Svarthömet vid Tandvårks.

Petter i Borgum en klok gubbe betald
tandvårk: M. 8978:5

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Tandvårken var löfverkligt svar och berättelse
som räddade för gubben ej mindre, som
någon han betald min tandvårk var han
illoy med att upphäjga nåt och be
mera mit stranden och befalde mig
utto på sten så länge. Sen han hade
slut sade han bort "kom nu poj så
gå vi!" Inkomna i stugan sag jag
honon gå bort till en gammal kista
och därur ta en bark med något
gratt innehåll. Och då vi derefter
ter gingo ut med tog han i första
gam ett snarboord och en stor yxa.
Jag bleo rädd så att benin spålfede
ty jag trodde att han ermade hugga
hufvudet av mig och derefter boma

1
Ej skjuta bormen. Mitt efter hand kvist: V. Ahlström
Om man borrar ett hål i bässkalpan och stoppade
in en lefvande flädermoss sam sate en arbetningspropp
för sköt man aldrig borm. M. 8978:7.

Tag tre droppe blaf af en lefvande flädermoss
i en näsduk och stryk en tids dermed om munnen
så blir hon så kär i er att ni aldrig blir henne kvitt.

Tur i allt med det spissbenet men ätus med gaffelbenet.
Tag och lägg en gul groda lefvande i en myrtealk
innan afta dig så du ej hör henne skraka ty då blir du
stundlöp. Myrten ättä snart allt kättet redan finns
de bland henne ett spitsigt och ett gaffelformat. Du
tagar dem båda. Pekar du med det spitsiga på en
myrteknäna blir hon med det samma så kär att du
för med henne som du vill. Så snart du nickar henne
med det gaffelformat så vill hon ej mera veta af dig.
Du berättar i allt vad du vidrör med det spitsiga men
otus med allt du vidrör med det kläftiga.

En smed gaf sig i förbindelse med fan på vissa
år då han hade tur i allt. När det var ett par år
till narrade han fan att en gång de pluckade höns
då den onde tog för host med sina långa naglar
att han skulle klippa dem därför de borde skruvas
fast i ett skruftypke. Nu klände smeden riktigt
gutt åt så att blodet sprutade ut. Han jmrade
sig förfärligt och till sist var ju naglarna pussade.
När tiden var ute och pocker skulle taga mannen
i sin ton narrade mannen honom på nytt ty han
lät sin hustru kläda sig naken och så tog han
honne över axeln och gick pocker till måtes
Va de de som gafvarso dant så pocker. Se
skruftypket som jag får hava med mig annars
kan ju ja inte arbeta. De så lant vege ricker
me badde de och ditt skruftypke så fan do.

Från Everlund i Västtra Ahlström laraade mat till Petrus
Smeden var en gång ute i skogen och skulle fälla bräd
han hade ju som vanligt hugget fälla vid ena sidan och
börjat säga vid den andra samt börjat att kila trädet äfver
de själfpockirksom. Smeden sade då till fan "a sätt din
nasa här i sprickan men jag tager ut denna blejden och
slår en större in. De bröskyldege fann gjord så men det
fick handdjupt ängra ty smeden slog ej den där in någon större blejda utus
pocker fälla så den till han ~~gjord~~ gjord.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Ola Christoffersson outalas.

Att på 1840 talet hörde Nils Persson Pär här (å detta ställe jogg bon) och plögde med en träplag var för det var själfnede dragare! En svart tjur gick till höger och en röd grönad bo med vida pletta omkring öronn gick till vänster. En svart häst var som förläpare och denna ~~gjordes~~ gjordes utaf en S. K. körepog. "Krejen körele par säl"

Ola Christoffersson outalas

Att när Sone förs länge byggdes hade arbetarne 1 dalar (17 öre) om dagen. Rågpriset var 24-30 riksdalar tunnau.

Om det regnar om söndag forn mässan
Så blir det reng hela veckan forn visso.

berättas
Hans f. i
somme

Min son är min son li han får sitt lif
Min min dotter är min dotter hela sitt lif.

Hans Larsson berättar

- Att Bronnpejstom i brunnen
- " Buremannen i skovitenen.
- " Fidgeges vusor po skralmark.

När Nils Tytk skulle ritna i underläf tinghus
Ber det sig inte hattru ty han stammade!

" Som gäs di skär hyfrade af den baklar ente
mer. Men domman förted y vad han sa uten sade
kör ut han han får afgräpa mittnessmålet skenpligt
Nå vardet så att advokaten strätte hade inbillat
honon att göra så. När han kom ut vinkade Nils
Tytk till sig den ena advokaten och sade nu kan
du få kyssa mi i röpan men det ska
vara muntligt.

Euliert för
Ahlquist
* göra
ulleförklade.

Midrommars dräkten kallades Orgerdrana. den
bestod af spyddebröje och overlaf i gröna eller blåa
färgar görnfarkla* med gröna och blåa lång raudie
samt kvetag (kläe)

Antalet av mig på graven för skifva som högg i Storskolan med mig intalade den samma
i Malmö. Skifvan upplöstes i radi's på Sv. Turistföreningens 50 års fest den 2 1/2. 1935. Den en klapp, intalade om Sapp
land. Så en del i Götaland om Götaland. Så min och den efter en varm klapp om Värmland. Serifles församling
Winnström muntligen i Uppsala alla de andra voro följt intalade i Götaland. Mellan värmland
muntl.

M. 8978:9

Landet är ett hertigt land - Her nere,
där jag bor i Skryts härad är klimatet hertigt och
varmt. Valnöts träd, äkta kastanj, muldbärs träd
och vinrankan mognar på fritland. t. o. m äkta
fikon, bambu fuscior liksom en del fina berr träd
övervintra härnere. Cypress är planterad som skogs
bestånd i Börvinge österbygd där de äro ända till 5-6
meter höga med orskadade grenar. Vid Lindholmen
finns en liten men vacker Hickory-skog. Bokskog
är det gott om ^{och där trivas hjortar, rädjur, hare och fasaner} i osce härad finns det stora och
vackra bokskogar, och där finner man även den
finaste vildväxande bokvariteten den s. k para-
plybaken den heter q' på byggnadsmål skovsmuse
boken som i prof Carl von Sydow artikel i Kul-
turans fina bok kallar densamma.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

I Skryts härad är en jord odlad med undantag
av Marieberg och en liten men vacker ek-
skog vid Marieberg. Flyg Sandfältet på lantkun-
gan mot Skanör och Falsterbo är planterad
med huvudsakligen furuskog.

Stiger man en vacker sommar dag upp på en
av häradets ståtliga bronsålders gravhögar, ser
man mellan böljande sädesfält och frodiga betes-
fält, vari det finnes gott om harar, raphkins och nume-
ra också fasaner, en del del med trappgavlar
försedda kyrkor. gemte ännu några stubbemöller.

och en oräknelig hop vita bondgardar,
varav en del ännu have halmtak, lizza intad-
dade i lummiga planteringar. I gränserna
mellan de skilda egendommarna finns det
ännu s. k. "dée", (eller jordvallar) vilka för ett tretti-
atal ^{är den} ~~at~~ voro allmänna och planterade med sydiska-
nes träd, pilarne, vilkas grenar användes till
allt möjligt. Träket nog är snart ~~de~~ pilen s

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Wienus vederbörande arkiv M. 8978:10.

Kanske sällskapsved skatte ville höre en spökhistoria, ~~och så ska ja~~
 berätta en presis på samma mål som ja höjde den af en af far
 gamle dränge. Ja va ja ente så gammal, ^{do ja höjde den} fly de va laut för än
 ja hadde börjad skolan, men ja kommen den liaväl ihu
 som om ja hadde hörd den igår. af Fars gamla dränge ^{in delfin}
 En Spökhistoria ~~lyfte~~ ^{berättades} på af drängen för mej.
 Da kan tro, ad do ja va ^{öng} borta, so va ja ude og kårde
 en natt, rätt som ja bör so möder ja en ärestas, di
 kastade si opp i vognen för mig, ä do kunne inte
 öjgas dra lasset. Hæred reste si rätt opp på hovede
 på mi, men som ja hadde hörd ad di fick spöje
 i lass so skulle di ta de vänsta bagjuled af, ja
 ble vell ente kvick af ~~hæred~~ vognen og to juled
 af og smet de i karran so de rangade, og opp igår og
 so smatt på öjen og nu bar de vell inte af og de
 so de glode i julnæfved. För spöjed fikk vell inte
 nu brät af vognen, og hale opp julagsellen.
 Og do ja kom him så satte ja ögen norr i stallet og
 gick siem ring i stuen og lå mi uder ad tenne ja
~~etter snacke~~. Etter som ja viste rede på ad ja
 skulle si nåd för så solev va oppstæen så te ja
 stille af la mi og hadde ja inte varred klog nok i
 de, uder snacked eller tæmpas så hadde ja blev a
 Men ^{himmelmor} min ^{for} ja ble rædd og trode ad ja va blev ti
 men ti rist begrep liaväl ad ja hadde vad ude
 för spöje og so mi varre ifridd ti roten va af
 stæen. Og siem den va oppstæen so gøred ente næ
 ad man snakkede om de för do hadde inte spöjed
 magt ^{meer}.

Vänd

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

jeg skoll beralle om spökhistoria som jeg af Fars gamle dränge
 hørte. Jeg skakke for mig når jeg var liten, men jeg forment den liaväl
 nåde som om jeg hørd den igår.
 Dette indføres først

Rågöst för och nu.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Nu e de inte nåd o hoste ru, forr nu görns spelbindaren
 allt arbejed, ett helt anned va de forr 25 år sien ^{Chulle enu jille dog man} for do ~~krayfman~~
 ruen me te, Etter att daen förud ha boded en hel del gringor
 o manna ti ad hugga. Om ~~marren~~. Tilie ommarneu so siffvede
 dränganne sine leor, men toren hon slajtede ett ^{firmary} loma som skulle
 edes ti midda. Si en di do hadde et groftbrö o syllemilk, o sib
 o pantofflor ^o siffved skarred milk te davre. Borjades
 stordrängen o hugga ve den ena ruen porustiked o der etter
 skulle toren o storkojen ta opp o bringe sien so kom dare
 jarne o gringarna etter po ^{o der etter kom far och o pojane o drosamnen} samma vis. ~~Nu~~ do de do ble
 lommemidda so kom gräbban me ~~en~~ storsejtes smörmadme
 farast po etter om di hadde slajted bi so va der en hangung
 kaga po vor mad, o om di ville ko en brännevins ^{flaska} so hadde
 gräbban ~~asse~~ brännevinsflaskan. ~~Nu~~ do de do ble midda so sto
 lommessoppa po de länge boded i stuan o sien man do et
 no borjades arbejed ^{ligen} ti de ble middaftan. So va boded duked
 me lange fork ^{o minn} o do man do fick de. So hogg man ti kväll,
 o do hadde fru entimmern kocht en miedgo milkrisengröd
 me smö holla o milk te ad man den. O etter all den ^{unge}
 o goa maden o ^{de} stufve arbejed sof man mied godt.

intulad i Doktor Pollack grans
 till Witherhets akademien

intulad i Lund till Dr. Pollack på gramofon
 spelva till Kongl. Witherhets akademien i Wien år
 tolv det var 1908 1910

rustene (korn) rusten (sjulan) basten (farstuen)

(i äldre tider kallad Bredarör, är)

Kiviksgravningens förnamnte
och intresantaste forminne blev det
första skänkte forminne som restou
^(med medal)
rerades av Gustaf Adolfs föndin.

M. 8978:13.

Hur detta intresante forminne påträffades
och hur dess finare kastades i fångelse
omtalas här nedan antecknade rannsaka-
ring.

Som av namnet bredarör framgår var det
ett stort brett namn lart sturväre som orts-
befolkningen utan vidare hade under ärens
lopp taget flera tusen lass sten till att der-
av bygga sina gårdesgränder till en vacker
juni dag 1748 (ett par sturvädjäre påtrif-
fede gravkistan. detta synd kom som
nedan omtalas att spela finare myskun-
förbret och lidande av kronans befälning
män, dommare och märklige vittnesmål.
Början gjordes av med att

Ober tillverkat
Manuskriptet

2/1. ~~Fetläggare~~ med det M. 8978:14.
Till kongl. befäls ingår kronobefälningssman
Christian Cronlund den 1 Juli 1748 en så lydande skrifvelse:

" Den 30 sistlidne juni var underteknad, tillika med
länsmannen i orten, på Kiviks fiskeläge för att till
följd av ett utspritt och gängse rykte, att penningar
och varor blivit funna av husmannen Andreas
Sahlberg och Lars Perstom, utförda hvarvid samma
rykte ägde någon grund.

Underteknad besåg i länsmannens och flera allmo-
gemäns närvaro stället, där skatten skulle vara
funnen, och befanns den vara en väl uppmurad grav
med sidor och garlar av gråsten 6 alnar lång
och $2\frac{1}{2}$ alnar bred, med valv av stora gråstens
källar, variföver ett stort stenröse varit upp-
kastat, men varit från detta husmän taget sten
till gårdens gårdar, till dess de funnit benämnda
väl uppmurade grav, den de öppnat och q' omkastat
sin upptäckt för någon, utan stillo tegat, till dess
husmannen Sven Månstom: Mellby kom och
skulle hämta sten, då han såg graven öppnad
och rensad, varvid Sahlberg förvägrat Sven
Månstom att där hämta sten.

Underteknad och de öfriga vid undersökni-
gen närvarande kände sig övertygade om, att
benämnde husmän funnit en ausenlig skatt, vilket
de dock ~~att~~ gemit alldeles förnekade. Men all den-
stund åtskilliga omständigheter göra förutnämde
personer mycket misstänkta att hava gjort ett

3) offentligt fynd, ^{M. 8978:15} verav såväl kungl. maj: t
och kronan som och jordägaren böra undsa. hälften
, kem jag ej underlata att ödmjukt anmäla saken
hos kungl. bef. hde, på det att behörig rannsaking
av dommar: i orten må bli förklarad.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Med anledning av denna skrifvelse fick dommar:
vanden under ett utlys. extra ting som hölls i Ki:
viks fiskeläge den 23 aug. 1748, då Sahlberg
och Lasse Perstom framträdde till rannsaking
Kronobefattning: man: gav tillkänna, att be:
rörde grav vore belägen vid pass 400 alnar från
landsvägen som går mellan Kristianstad och
Cemterhamn.

Sahlberg in kallades först och förman: ades att
bekänna rens sanningen, varefter han berätt:
tade, att han under juni månad till sammans med
Lasse Perstom hämtat sten ur ett röse, vore vid
de sedan de bortagit en del av själva röset, påträffat
ett vär av stora gråstenshällar, vilka de upptogo,
och funno en liko ledes med gråsten murad grav
, vilken dock var alldeles tom.

Sahlberg tillfrågades, om han kört eller i saken
bortburit något från denna grav. Hertil
svarade han nej, med undantag av att han mit
på ~~ett~~ ljus. dagen hemburit på aseln en flat sten.
skäll

Härefter in kallades Lasse Perstom, till

4/ Vilken äro ställdes förmaningen att be-
känna sanningen, och Lasse blev därvid så
håpen att han g i början g kunde framföra
ett ord; men omsidor arges han en bekän-
nelse berättelse, som i alla delar överensstämde
med Sahlbergs, med tillägg att sedan de vid
solens nedgång påträffat gravan, hade de hela
attum eftersäkt om nägra skott var till finnandes.

M. 8978:16.

Ahl. hade inkallat en mängd vittnen, vilka dock
g hade något anmärkningsvärt att i saken
upplysa, och efter vittnesförhörets slut begäro
sig rättens ledamöter ut för att bese gravan
i fråga, vilken var alldeles sådan som befall-
ningsmannen beskrivet densamma. Menast
med den skillnaden att de flata stenar utgjort
sidoväggarna voro borttagna.

9:0 ähl. begäran uppskötts målet till påföljande
dag, då flera vittnen skulle anskaffas;
Följande dag fortsattes rannsakingen, då be-
fallningsman Cronland framhade några små-
gastar, som gjort några fynd i gravan. Så hade
gassen Nils Cornelius funnit en knapp som nu
företeddes vid rätten symboliskt av silver och
stor som en styvrislant samt illo anfrätt av ärg.
Gastarne Hans Mårtensson, Kristin Jönsson och Magnus
Göranstam hade liksom i gravan funnit en punning
stor som en dubbel Carolin, men något tyockare.
Om denna punning hade gästarna rikat i Mags mål

, vervid perringon tappets och sedermera ej
kunnat igenfinnas. M. 8978:17.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Befallningsmannen uppger, att gattorna
först förnekat att ha varit gjordt något fynd i graven,
men sedermera vidgätt detta. På tillfrågadt
av rätterns ordförande, varför de i början nekat,
svarade de att blivit därtill uppmanade av sina sy-
strar samt av pigan.

Så företogs vittnesförhör, vervid skulmästaren
Gustaf Walkendorph berättade att han tillsam-
mans med husmannen Wilhelm Perstén letat
graven och funnit en metallbit, som de gifvit åt
löjtnanten Öberg, vilken vid tillfället passerade förbi.
Vidare berättade vittnet, att då han en gång var
gäst hos Sahlberg, hade han frågat denne om
han ej vid gravens upptäckande besvarade något
"lappi" därnere, vervid Sahlberg yttat, att
Lasse ville först gå dit ner, men sedem Sahlberg
slaget eld på sin tobakspipa fick han mod att
geva en grundlig undersökning i graven.

I anledning av gattornas berättelser om vad de
funnit i graven förmå rättern förantåten att
taga Sahlberg och Lasse Perstén i nytt, urskilt
förhör, men ej heller nu kunde de förmas att
erkänna att de gjort något fynd därnere

Befallningsman Cronlund anmälde nu nya
vittnen, men efter avlagd ed hördes och
berättade Löjtnant Öberg hade hört omtales

omtalas, att i graven syntes tydliga märken
 efter en kittel, som stått där. Sen av skolmä-
 staren omvittnade metallbiten; som funnits
 i graven hade vittnet undersökt på probersten
 och funnit att det var en kopparbit, som antygi-
 gen ett gjut spetsen av en värja.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Strandvärdern Nymann och klockaren Bodén
 vittnade, att de själva sett märken efter att
 en kittel, rymmande ungefär en half tunna
 i ståt i graven.

Fältväbden Brunnström hade hört berättas
 att Sahlberg och Latte i graven funnit en kista
 med penningar samt silverbälten och prygl-
 nader, vilket allt de närgrävt i prästgårds-
 trädgården i Mellby. Vidare hade vittnet
 bekant, att Sahlberg försäkt avyttra en mat-
 gryte av gammaldags och underlig form; vilket
 han förmenade have funnits i graven.

Fiskaren Per Stubble hade att berätta, att en
 man från ståtbygdem för honom omtalad
 , att de hans fader en gång skjutsat för en kvinno
 , som sades vara "blök" och have reda på fördol-
 da saker i jordhår, och de ferit förbi kum-
 mel, där gravar sedomero upptäcks, hade
 kvinnan utblåst sig, att där var gömd en skatt
 , tillräckligt stor för både honom själva och hans
 barn. Samma ståtbonde ofte i sällskap med
 sin fader natttid kört förbi platsen, och de

7/ sägo de alltid gant bläss och eld flammor
lysa där.

M. 8978:19.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Några andra vittnen sade sig hava hvitt
ryktet, att Sahlberg och Lasse Persson nattetid
haft myskit att beställa nere i gravnen och jem-
väl baret tunga bördor i säcker därifrån.

Rannsakningsmännen hade nu varit i tre dagar och
befallningsmannen hade för tillfället ej flera
vittnen att tillgå. Likväl, och då åtskilliga
sannolika skäl och besvärande omständigheter
förekommit mot Sahlberg och Lasse Persson,
som skulle de i denna grav funnet en anseelig
skatt yrkade befallningsmannen uppstos
med rannsakningsmännena och anhöll att Sahlberg
och Lasse måtte tagas i fängseligt förvar
på det de ej måtte komma i tillfälle att un-
der rödja bevisning.

Med bifall hertill uppstos rättens rannsak-
ningsmän till ordinarie tinget och förordades
~~mådes~~ mådes att Sahlberg och Lasse Pers-
son skulle under säkert förvar ansändas till
Kvistianstads fästning.

Saken togs till föryngad behandling vid ordinarie
e tinget den 22 oktober, närvid Sahlberg och
Lasse, som nedförts till Brosarp från Kvistian-
stads fästning änge togos i skarpt förhör och
uppmädes ^{na} att bekänna, men utan resultat.

8 Nya vittnen hördes, men dessa hade sig en
M. 8978:20
dast bekant det gangse ryktet att Sahlberg
och Lasse funnet en stor skatt i gravnen

För ett utblivit vittnes hörande uppsköt
saken ännu en gång. Sahlberg och Lasse
kläptes på frifot mot borgem.

Sahlberg och Lasse Pertsm adömdes ed-
gång som de fullgjorde.

Som av rättegångens framgång hade höga veder-
börande ike något annat intresse av ~~den~~ ^{den}
märkvärdiga i Europa enotående gravfynd-
det än att framtränga bekännelse av
finnerna att de funnet en större penning-
skatt som de undandolt

de hade ike det ringaste intresset av själva
gravstenshällarna med deras märkliga ritning-
gar. Hade höga vederbörande därför intresse
att sig hade af gravhällarna kommit bort
En av dem benämnde till vid "Statens Histori-
ska Museum i Stockholm men den ena var
och förblev försvunnen tills för något år sen
de nu tidens gamla stubbsmätter skattas af
för gångarne. Vid visningen av en stubbe
mötte stenfot sann man helt oförmodadt
den saknade stenhällen inmurad så att den af
synes. Summa som nu åter är ibland sina gamla
gravhällen på sin ursprungliga plats är på rent
underbart att den skulle komma i dagen vid rens-
ningen.

En underliga vägar.

upprövades såderlätt av en mycket svag hälsa.
 Det var enda som till ett förmodat bondfalk
 i "Salköpunge by" som under reusits in flyttelse svad
 misthandlade sin moder. Senna unge man
 var en stalling och varkar Karl som genom
 sin och kvinor hade han kommit på avvägar
 En kvin till honom (mantin) angav honom för ondska
 kronolans man de länsmannen kom för att häkta
 honom försöka föräldrarnas att gömma sig i "Kögulle"
 men hans och fjödning men ~~skätsupplägg~~
 Han blev såd inbarrad häklad och i dömd till ett par
 års strafarbete. Sinna straff tiden hade lidit
 ändå luset hade hans både föräldrar avlidit
 av sorg och grämelse. De den unge man
 som åter kom lidit vill hans som lidit sin för
 språkelse att tjena och ~~se~~ ^{och} ~~se~~ ^{och} ~~se~~
 hade stulet så mycket som var möjligt att
 stjåla. Kirto och skap voro turligen renvårdad
 sin redskap och dyr voro naturligt vis kvar.
 Bland alle de vanderikeraker som försvunnit
 var det ingen en sak som han sygnat
 grände honom. Det var ett yllers sällsynt och
 dyrbart smycke för ett befinnna sig i en bond
 familj äga. Hans minstaukar gingo i en beständ
 riktning men som han saknade bevis kunde
 han mentliga vara. Sedan den tiden har 78 år
 sedan runnit hans tidus hav. Ad en ren hem-
 delse visade han om dazum tre samferade det
 dyrbare smycket för en kvinne som i rätt mästigen
 de kvinne sin den rätt mästigen ager han stann

Antal exemplar	Författare	Titel	Förlag	Kr.	Summa
----------------	------------	-------	--------	-----	-------

Föga anmärkningar som visade det dyrbare smycket att en sådan hemlighet vid det samma och att den yngre mannen misthankar gått i rätt rikt

Berättad av fars Kvinne Fröken Barne Spennor
 i Tralleby. Det bok som var hennes förmodar
 som hon oförskott fick se den det tralles frim.

BONNIERS BOKFÖRMEDLING, STOCKHOLM.

Insändes av biblioteket vid statsbiblioteksrevisionen till
 Bibliotekskonsulenterna i Skolöverstyrelsen, Stock-
 holm, f. v. b. till Bonniers Bokförläggning.

Observera rekvistionens baksidan!

Omkrunt

M. 8978:22

I Hasmakrogn, Bo-
sarp belägen å nr 8 Bo-
sarp i grännen mellan
Bosarps och virestad-
gården äger finnes
ett förvillande spöke
skapnad av en hare
vilken ej kunde i-
hjulskutas ehuru hag-
gen tog i dess pels sa-
toed rök i kring.

LUNDS UNIVERSITETS

FOLKMINNESARKIV

En mera klok jagare
laddade då sin bästa
med en silfverknäpp
och knäcke karn
i sin tron att han skulle
fa sig en god stek, men
o ve när han upptog den
dode karn befanns den be-
stä af en ~~fets~~ vid sking-
pelsearm.

Vid tinget i Trelleborg den 15 november
 1684 uppläst ett kongl. plakat vari hus-
 bröderna uppmanades verus "sine barn,
 tjenerne och andre Löse Dwinspersoner för
 offentlig beblaudelse befinnas sig hafvande vere
 i dhet för ingen uppenbärar för Fodtzlen och
 efter Fodtzlen legger å Lönn, dhe samme
 skall uthan ett nåd straffas androm till
 wernagell til dödhnen och Båhlet";

Att bevara sin akalt: Om du
gent bär en Japit = eller topas-sten
omkring Halsen, så får du kraft borta

Att veta om en Kvinna är mō:
Om man lutar henne kupto på pulver
av förbränd murgröna; eller om
hon kuptar på pulver av fettnapp
är hon ej Roster hon genast uran

Att före komma avslag av ett frukt
mer: En som har på sig spåmans-
rot ~~offic.~~ ^{Carduus} och vinn-
delrot (Valeriana offic), inlag
de uti en lit rödt vek, behöves
aldrig befara afslag av någon Kvinna

M. 8978: 24

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

28

Mannen med örekrukan. M. 8978:25

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Borta i Jordberge ligger en ättchög, som kallas Fennehög hvil-
ken beboss af en man som folk ofta sett gå från högen ner till
en förbiflytande bäck för att hemta vatten i ett såkallad örekrus
(ett krus med smal hals och blott ett öre) hvilket han bär till sin bostad
i högen.

49 Den hvita kalven ^{omtalas i en annan sägen sålunda} var kreaturen för vaktades om efter hästar
na på Jordberge gård lägo såväl kreatur som vaktarna ute
om nätterna. Vid den tiden uppbadades godelsets hofbönder att i
tur och ordning hjälpa till med kreatursvaktandet ett dyng.
Vid ett sådant tillfälle lägo alla kreaturen en natt alla kreatu-
ren i godan ro med väktare på alla sidor. När det led mot
midnatt så kommas der en "hvid kal" "vips" var alla kreaturen
i ett ögonblick uppe och "bistadde" så att vaktarna voro alldeles
oförmögna att stura dem så länge den "hvita kalen" var der.

För en del år sedan hade ^{en} fru For
kel stoups i Härensberg hem för matris. Det i början af
vintern en natt. Då de hade öfver Snapparp

M. 8978:26

syggar fessade sig de hem till gärdens

vi följande dagar två af beidens fetaste
svin, man trodde att det var tralle från Arre's
bock som hade sitt finger med i spillet

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 8978:27

55) En man som ofta skjötade för speke. Fru Ahlstedt bodde en man som en gång var i Trelleborg på återresan för han kommit något ut från "Trelleborg" så stort lass att hästen ej kunde dra vagnen. Mannen tog på det vänstra bak hjulet af och kaster i vagnen. ~~Men~~ han skötsade såde ~~han~~ ^{han} son, måste då af vagnen och hålla i vagnaxeln så att ej vagnen föll. När han kom upp i Bösarp gaf han "pöcker fri i gen" genom att åter påsatte hjulet. Pålmenten var då förnöjd och lät honom köra i fred.

56) En annan gång, ^{under tiden} när han dödde i Trelle var han kömande i möllan som han nu skulle köra afver en bäck som ej ^{der} hade bro ^{öfver} måste han ju köra ner i vattnet. I detta val fingo de nästan alltid något "tröskle" att göra med sin och han, ty väl kommit afver äro hästerna oförmodna att dra vagnen vidare. Man tager då det ena hjulet af och lägger det upp på mölle lasset hvarefter han sätter sig upp och kör hin med hela möllelasset utan att hafva mer än två hjul på vagnen.

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESARKIV

* 16 Fru Ahlstedt bodde det för en del år sedan en slant bruk som tidigt en morgon skulle köra till Malmö med ett lass rådjur på 4 tunnor. Kommit upp om Fru Ahlstedt kyrke kunde ej hästen dra längtan manen för stor vad som var af färds och var väl inte fört av vagnen och tog den högra huvudstoden av hästen och såg då att han hade några svarta pöcker på lasset der han satt med stora höpar. Men att detta genom en huvudstod var riskabel tygtes det ej förtäta den onde st

1809

Omanaran M. 8978: 28.

Örnarna skulle inte märka på
hela dagen så kunde hon ej pisa

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

flyttedagen 9 för hylletkål
skaras mid sommars aften

(Ehärta) Örn
Örn klyptes på tväret på toel
på både sidor om ryggen.
såkte Rådde Haman

Lurelång natt
ser do stöbber en natt
so tar vintern fatt.

ser fröders lägger sin natt
ser ligger den till froenatt.

Poppi was churu övstrypts oförkytt

Paliteliga ^{och} medel
af ^{för} ^{varna} ^{Swenska} ^{Lundt} ^{hans}
Caert Gustaf Boije ^{Hallerus}

Tilltryckets följande af
Petersens stålplåta Stränders Manufaktur Conton 1750

Sid 374-376 Besynnerligen bör jag i undantaga att prisa
en Waderspån af trä, såsom den äldre kända, och som
jag sett på många ställen. Den göres af en half
alus lång furuspån, som är på tvärens skuren, och tre
tum bred; uti denna furuspånen insättes en lika
lång björkesticka på längden skuren af en tum
bredd, så rätt och tätt som möjligt är. På de spån-
nen och stickan skola vara lika tjocka; men
bägge så tunt höflade, som de kunna bära sig.
Här till göres en tafla som är en alu lång hög
och half annan alu bred, uti hwilken intappas
en af hårdt trä gjord er tapp, som är en tum
i fyrkant och half fjerd tum lång. Midt uti
denna tappen insättes den för ömtalade spån-
nen således, at han står rätt up och ned,
den sidan at wäntran, som björkesticken är
insatt på, och den sluta sidan af spån-
en at höger. Sedem kan man med svart färg
spurentrycka taflan, at så mycket bättre ser
på utmärka graderna. Som samma delar efter
egen godlycka. När det nu skall blifwa was-
kert wader, så broder och bärkar sig denna
379 spån till höger; men när han bärkar sig
till wäntran, så wäntran han regn.

M. 8978:30.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Komman spj sovandagen med
räng varar det i spj vickor
Men komman den torr och det reng-
nar uppåt dagen har det ingen
betydelse

Men komman Får drappene
så droppar det i alla när
och tomo när de aldrig blir.

Spela nackem
 skulle spelman
 man gå till fören
 en tisdagskväll och
 kasta en svart kott
 eller svart kott i fontän
 och vänta resultatet
 det kunde hända att hem
~~den här~~ i rad man kan
 ladda det.

Så man kan spela
 dansade alla med
 spelmannen i teta
 i vattnet så vada g
 någon nykrommen var
 radij att aspkara
 melbearen,

Hur husan eller jungfrun på Högjörren
 bjöd sin älskare på efter middags kaffe då
 "kologibyggnaderna" byggdes på mitten av
 1800-talet. Hon hade förälskat sig i en hant-
 langare som därför först nämndes i kaffelju-
 dandet som lydde: "Hveta so god herrar hant-
 langare kom in och drick kaffe. Titter
 försnädligt på dem andra, men sin plikt
 likmäktig måste hon ju också bjuda dem och
 sade "Timmermän o murfän kan astte
 fälla mä"

Vidare sade hon då de ej hörde det: "Tim-
 bermän ~~och~~ o dem som murar o nonne
 portlystie fyrr, ty mädern de ~~äro~~ äda
 mäta o betinna bruor nästan hela
 daen förinna"

LUNDS UNIVERSITETS
 FOLKMINNESARKIV

En präst vilken själv brukade prästgården
brukade hälla till me den ena av sina tjerte
"Törer". En gång hade naboen kör kom-
met in på prästgårdens ägor. Prästen kom
moderade då sin dräng att gå ut och "inläm-
na dem" obs Historien slut kom ej tryckas

M. 8978:33.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

4/ En präst som sål hade prästgården brate hälla
till me den ena av sina tjerte. Naboen kör
va komma in på prästgården och skulle
gå ut och tagas hem dera. På ta på bra förr
de och löste sina kör men till ännu och pussa-
de på me nåd ännu. Så hade naboen man
reda på att han gick till sin tår och manna
sade till tår om du får så mig handu
vill tacka på ^{till dig} för de de so ska ja komma
me bevis so vi kom ta han ^{om något} ~~klaffa på de~~ ^{om något}
som va glada i pruga om so många i och de
du de får han och reglur dera so smidig till
att taga reglur feren så annars kom in till
än. Tårn lovade på med att han skulle se
om han las reglur, ja ve de på om manna
de fru en ligur ^{och sovar brukade} ska ja komma. O de de
de har på so korta och hilt med arven
a ben sa skall på komma till reglur.
~~de tårn hade~~ So ta på skulle för min löp
och fröste ve de på de Jerusalem. a la mi
för roge om Herodimus kom gå mig i Jerusalem
so hastade tårn. Va tid kom i de Herodimus
us gick mig i Jerusalem

Efter Nils Leander

FA nr 16

Träste sagor.

10. A... ~~Älste~~ präst höll val att han skulle upprätta
alla kortur under ^{sin} predikans säd då?
Han sade då i sin predikans. M. 8978:34.

40
"Tänk om djävulen kom in igenom dessa
rudor, och satte sina klövar i
eders hjärtor då ropte ni alla
spar oss milde herre god."

11. Præsten på Salkövinge präkestul
och såg genom de låga fönstren att hans getebuck hoppade in på
kyrkgården och började äta hans kål men genom
han fick ett bra ämne
och sade då "A der kom en och der kom
två och der tre och nu hopp
sjelfva varke sta satan in i
kålen och ja står här och
kan inte gjorne nåd
Nu edor bokane all min
kål"

12. * De a
gudens
sanning
förr ju så
de sål sa
min berättare

Basarp lilla präst stod på en träläda då han
predikade. En söndag predikade han våldeligen
"och en litet som mig! och äro en litet lit
i sin mig icke!" Så gick botten af kådens
och prästen yrkte mer i predikatalen så åhörare
kunde ej se honom. ~~vad de ble stude af~~

var för de blevo förbrästa och spörande
upp för att se var som gick åt honom.

Præsten blev mycket arg och våldeligen
ät sine andäktiga åhörare.

"De a ingen löj förr de a gudsens sanning
förr ju så de sål sa min berättare."

36 But mot Skrifver (Engelska sjukhuset)

M. 8978:36

En Kvinne med namn Johanna

Sachs Saak med Mariaborg hem

1734 ämnade gamla sig vidkommit
att boka samman s. k. hemmedel
mot nämnde sjukhus.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Enligt vad det berättats gör komma ut
och skär friska skutt utav nio olika träd
vare det bliv äthjo fruktar. S. t. ex.
skär hon av päron, äpple, plommon,
kärnbär, krusbär, vinbär, hallon
och två andre slags slags bärande träd vilka
sin berättelse ej nämde. Hemkomman
baker hon det i en gryta tillsammans
med en pott osigden bomjull. Summa
västika skall över eld nio gånger. Elden
skall vara uppländ lika många gånger.

För en flaska sådant ^{dekokt} skatt betalas till
henne 3 kr. Det märklige är att alla
som söka henne blir halva på t. o. m.
de som förgäves sökt lekare bli dubbla
särvid de ej äro över 40 år gamla.

Johanna Sachs har närm hemlig konst utav
det nämde som hon lärt sinom hon konfer-
merats vilket hon ej vill nämna för närm ty
de mista hennes dekkat sin värdan, Hon har dock
hafva lärt bort konsten till några bekant flitke
för hennes konfirmation.

Kristna mitt barn M. 8978: 37.
men jag smider ett plag
spår till dig se smeden

Reuligbet är ett vårsig-
nad ting sa hvi kärin
gm när hon vänt
särkin nyårs arton.

En anteckning: Christopher Mollbyggares Lilla Nattas fiolnoters upp.
" teckningar så lydande: M. 8978:38

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Jag signer mitt barn 7 dag för de gula sot
Siäfwer och ifrån alt slags Siäfwer, ifrån
manfolk Siäfwer och Qwinfolks Siäfwer. ifrån
knif Siäfwer, ifrån stik Siäfwer, och ifrån
waga Siäfwer, ifrån spänne Siäfwer ifrån rep-
Siäfwer, ifrån grep Siäfwer, ifrån Brak Siäfwer
, ifrån Fängelse Siäfwer, ifrån Greste
Siäfwer ifrån hökijsfwē Siäfwer och ifrån
alt slags Siäfwer, som flyger och far i
wagen och wind, Så signer jag mitt
barn 7 dag och dag till högnad och
mig till Tröst in ~~Kamm~~ Faders
Faders och Guds Sons och Gud Tens
helige Andes AMEN.

CHRISTOPHER Ohlsson

7 Wennerlöf 1820."

Skärming var ett medel att upptäcka tyfver
 år 1727 hade länsmanen, välbetrodde Nils Kyer-
 ström, på anvisning av ryttaren Per Andersson
 i Skjarp, instämt en hel del kvinnor i Skjarp
 till tinget i Klövar, för ~~att~~ ^{att} de brukat besvära, genom
 att med Skärming ~~upptäcka tyfver~~ ^{fingra} upptäcka,
 vem som stulit en skäppe råg, en skäppe korn
 och en barkad hud från Bengta och hennes man
 Nils finsman dertädes. När Bengta och en del an-
 dre kvinnor derom skärmat gav sällat utslag då
~~ryttarens namn nämdes~~ Bengta berättade
 att hon vid förbuden blivit illa vid sig och ej vetat
 vad hon skulle taga sig till. En ^{kvinn} vid namn Sessels
 hade då föreslagit, att de skulle skärma om ^{vem}
 som stulit det samma och lämnade ett säll i vilket
 hon lagt en psalmbok, varefter de andre åtalade
 kvinnorna, den ene efter den andre, hållit sällt medan
 Bengta och Sessels nämde namn på misstänkta per-
 soner, Efter utalandet av följande besvärsgelseformel: "Jag
 swär wid Gud, Sante Sancte Pehr och Sante Pål
 att N. N. själed sakerna". Sertill hade antingen Sissela
 eller Bengta, vilka ej hållit i sällt, svarat Nej! Så fort-
 satte man tills namnen på de misstänkta voro uppräknade,
 varvid sällt blott snurrat runt då ryttarens
 namn nämdes. Sällt visade också att sakerna

2/ vore gjorda i en grambacke vid ryttarnes hem ~~och~~
Denna grambacke hade derefter blivit ~~grambacke~~ ^{underhölls}

Benytta och Sessels lömdes till 10 dalar Silfver mynts
båda vilka skulle tillfalla Store Stågers Byrka.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

I rättegångsreferatet framgår ej hur ~~det~~ sället
skulle hållas. ~~En~~ Skärpling har fortlevat ända
in i ^{nu levande} ~~nu levande~~ tider, ~~och~~ en gammal kvinna
har berättat ^{mi} mig hur det gick till. Man skulle
taga ett så kallat "rusall" ~~gjord av~~ ^{av} flätet av
pilträds spånar. Sället ställdes på "karmen" och
i dess ~~läge~~ ^{ställe} sidor ~~in~~ ^{stuck man in} tvänna hemmasmidde
saxar med öron således ej ullsaxar. Väne i sället
och dess nedre karm lades en gammal degspalmbak
(~~således en som~~ tryckt före nuvarande gamle spalmbaken
av år 1819) En kvinna stod på vardera sidan av sället
vilket de sekte ~~loftade~~ ^{lyfte} ~~po~~ ^{under saxens nedre öron} deras närmast sället
varande pekfinger ~~som~~ Här efter skulle de misströ
signellre föruntlirat läsas gunde ~~nåmnas~~ ^{av} namn på
de misströdde. ~~För~~ ^{an} ~~den~~ ^{en} som sället ej röide ^{mi} sig vore oskyldiga
och den mest sället svorade runt för något namn hade
man funnet den oskyldige.

Den sjuka skall lägga sig på ryggen
öfver "stuedars tygkelen till fasto-en"
och trampas i kors på ryggen av en kvinnan
som fått tvillingar, under följande signelre
formel:

"Ja trampa dig för hundvältverks
och du ska bli bra igen
när du får ett trampa många gånger om
Ty du har gått igenom fjortedörren
med två tungor fire långor
ongor mitt hjerta
och du för blir du bättre
och inte sämre
och när hörn (slinet) du blir färdig
Så rätter du di norr och skallar."

Under tiden spottades till både sidan
om den sjuka och spred i kors på galvet
med ~~var efter den sjuka togade med en tvättst i förtugan~~
med varbra handens pekfinger. När detta
var gjort togs flitken i handen och
restes upp under följande signelre formel:

"Nu får du inte snacka för än solen är
appitæn,
Ty annars blir du inte bra i din kropp."

Berättelser af Jeppe Møllers i Trilleborg 90 årg.
M. 8978:42

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Mitt på Trilleborgsgata låg det en rad stora
stena och därvid bördes det upp s. k. knadder-
tang som lades ned stenen på gatan.
År 1854 börjades att stensätta gatan med 1000 st.

Brenningsbränning i Trilleborg

Det togs en skeppa råg och kornmalt till
3 tunnor potatis vilka maldes och allt blän-
dades i varmt vatten och sammaurördes väl. Sedan
fick det stå luftat och gäsa i tre dygn varefter
allt östes upp i brenningspannan och koktes sådant
det var. Mycket fick ej drupp tockare än ett
halvstrå. Det första kallades "läck" och
var 70-80 % ett glas deraf rusade. Så snart
det började perla och ej gick i jämn stråle skulle
de sluta. Smaka på när det var bra.
Det blef 14 kammar brännin af en tunna potatis
och bränningspriset var 1-1,25 kr kammar
Potatisen kostade 2-3 kr. tunnan.

Trilleborg rackarn köpte hästar för fem kr. styck.
Det. I bland kom det ändå till 15 sådana döds dönde
hästar på en gång från Skanör och Falsterbo. De
voro bundna med rep om hästarna och gångarna ef-
ter var andra i rad med svanstaget och man
afdragna ty dem blef hästarna då de afdrags
djuret lefvande. Rackarna stack dem ut
på ett fält kallad berggraven som om där var en
stad. Då hästarna blef utslagna i brisgängen satte de
sig tre gånger på ändan innan de föll och dogo.
Sedan drog rackarna huden af och lät så hästka-
daverd ligga på platsen till hundra och sagde sådana.

(Jag har aldrig sett ett sådant hästkadaver ligga och uppi
ates utaf tusentals kråkar, rapnor och andra fåglar.)
Svinnborst skulle med en lång dragas fram af vint lever-
des annars lydde det ej och gick i lädret. Innert kallades det
"kortboke".

27
 Vid de omninöda lergrafvarne norr om staden
 togo alla som behöfde lera ett lass och efter som
 det gick åt att uppköpa eller laga sina hus med
 om sommaren.

LUNDS UNIVERSITETS
 FOLKMINNESARKIV

Fästlagstiken hörgade om fredagen då det slag
 katten af tunnans på toget. Den som slag fäste batten
 af tunnans kallades Kallekung men den som slag tunnans
 istå batten var blif fästlagstikung.

Den var upptäld vid Åskelsson mätt för ångkvar-
 nen

Ett år hade de stuppe en rätta i tunnans och då den slaf
 ut sprang den på både män och kvinnor för att göra sig
 i deras kläder. De de hade kätt i tunnans sprang den
 upp prästens träd för den rätt och ffärte till kvällen.

Ibland fortsattes leken i flera omgångar
 Några hade gjort kjolar samt fästlagsris vilket
 senare kostade 1,50 En del fick utaf sina flickor.

Senare tid togs det ringarne

Majvisan. "Om som euta ger egg kommer vi
 aldrig mer igen" eller.

"Der de inga ägg fick komma vi ä ägga nästa år."

Trettonde dage afton gick det med tjernan på 1840 tal
 vore då bladda med pappers hattar och svärtade
 (en morian) i synemuntet ^{samtidigt} samtidigt hade det också
 marker. De vore för afrikt utbladda till morian och
 jise mader m. m.

Vid bröllop vore der förredare som skulle rida och
 fråga om brudgumman var nåtkomman och sedan
 rida tillbaka och förkoma svaret.

En major på Haglöse kungsgård vid namn
 Selander Kiöld riddade i Slesvig Halitus kriget
 1848-49 en dansk prins på en häst som han taget från
 Tyskarna. Han blif därför adlad. Gift sig sedan med en
 garfvarerlotter ^{från} Lund med vilken han fick 30000
 så att han kunde ^{köpa} köpa gårdar och med sina hunda

1/2 tjuf (tjog) Bepraf vore om Trilleborgs kyrka 12 de
 genom nästa i grafvar han var då ^{han dog} 80-90 år gammal
 & stötkan dragburen var honom på en likbar till grafvar.

efter
från Sahl-
ström

När de svepte en rärke och de hade hade två laran kvar
eller när en rärke var utväld så att "sjelännare"
skulle utdrages skulle pigande taga den rerta och
rida häst på den ut genom dörren ut på gården
och vidare till hon måtte någor. Om i goda
omständigheter såde samma slags (kvin) bon som den
ridande mött

De de vorpade skulle en främmande vid inbräde
i stygan läfte (tjunga) det vänstra benet upp
så högt han kunde och då säga så högt skall.

En kvinna i fjerdigåf (monstruös timmer berättas)
brukade att på Bertelomedagen lägga en boss-
vika ut på askermiddagen.

Hvem brukade hon var gående tvättade låta
en brinnande tiska falla i lutten.

Det sägs vara en gång från Maustorp gåfva till
Skobergju.

Lillo Ahltaets manna brukade de de voro sam-
lade till byaktamma läfte en stor sten i byen
Möjligen den ritade som slag i öder.

Vid ljusstörning skulle de vare mycket "milla"
så brände ljusen vackert. (de)
Lades något elan i täljen härskade de gjer häller (de)
Blef det hatt på ljusveten när djure brunnas konder främmande (de)

Thor samman smidde (asketkraft i Stenhammar-
ren) folk med sin stenhammare. Derfor
kallas gifternål för att de samman smidas (Copu-
lerar).

En som gick igen i fuglie och vellinge. Han
var vitklädd och sprang på sina bare fötter
so stenarne stektade i kring.

Pegelow för gick också igen.

En gammal herse Mälkred på en stubbeknif hon satte i en tjilke
lernestäl.

En man tog en bätte och skod i tjernan han blef kryppning

Inogestrike hands under hästeman - som de
lävat - klippe kreatur i stallet. Kvinnan blef 94 ar
gammal och kunde då gjer föra sådan till munnen gjer häller tugga kreatur.

Spitsgård i M. 8978:45 H fall 46, 3 ar

2 som stog Sarel Hans Anders

i grönby ihjil. Enem luetig, vii

till galjebacken. En Tobias Andersson var

en begäran en Halling en ralis feuling

Attis vid norra sidan en spitsgård

cirka 50 m. Hall i var rin ande på kappu

vanlig stötkappa de voro uppley från

hela häraede 10-15 från varje sock

Natt vardu först stötkap kyrka

blivo de skruptade i byama

nar varant. 2 präster en prest

O. v. Petrusvänt. Skjuts böna

upp med den till backen der voro

4 lausmän. Hallmen hade

bekänd. den andra nekade

Tobiasen Andersson hade sagt att

de skulle gifva honom dödslag

et annat blivo handue över

märket

Den nito av h... av spitsgård kommunalråd... No 10... No 10... No 10...

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESARKIV

2/2 Låusmän gingo för 2
 efter. Fjerdingsmän satta
 tillodur. Så kunde upptill
 backen. Hattning blev fört
 in till backen nära på slätt
 mar. Skarp hattarna var god
 säder om. Snide sig väster om
 Setto på väg med förbundne
 ögon. Flere män voro med till
 bonom det skulle befräs.

Tva präster gingo och ledde
 dem fram. Borna blev sedan
 inled. Låusmän sade så kall
 du ligger men kan villo inte
 ligga stilla. En låusman gaf kom
 ett slag i änden och sade ligg
 om stilla annars skall full bon
 men ligger på dig. Så luy

3/ Han stillo ett ogrundligt
 stort och skarpt uttryck
 främ och skulde huf
 efter att hoppade hufvudet
 tre gånger upp från jorden
 och gapade och råkade ut tungan
 De gamla hade aldrig sett
 så. Så kisten stöds vid vil
 de voro smärta de veri de
 lades och begravdes nor om
 backen. Raskarn skulle
 lägga dem i kisten sådana de
 voro lätt fader var. Det var
 kartad sand som blodet skulle rin
 na i som också kartades nor.

3/ Steglar (här ämn) för uppe
 på spitsen stads

4) En sprikades handen i den
M. 8978: 48 LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV
andra sattes hufv. och den
brudgi (de stodo i triangel)
ett vanyskjul sattes der på
och deröver lades kroppen
att kulle raskeren göra.
Ganda ^{Martin} Vallström en som var
hant brukare Hans V. Ganda
vetst duktiga karrung tog
den dädde br på ryggen och
bar upp. Vallström gick hat
och stödde upp kom tag 12 i
hufv och V i henn

Ingen manuskript kunde ju frilä
nasen natt.
En dragn Erikberg en Patse-
kari. (Pattlar) 2 fin vaster V

Eberberg och Munter en glad
 jubile. Tyckt till var andra om jul,
 hade närmast all gå
 enrtig till V. V. Nå nign & R
 ga gån var som g. krusar ut
 de höllo var ett stap brän-
 nen. Munter gick. Eberberg
 laute en före hille av Palis
 upp och lade sig på västra sidan
 Munter gick och munade för
 sig. Eberberg lade sig på västra
 sidan. Munter stannade och lyddes
 och gick igen. Eberberg reste sig
 och restade med före hällen
 Eberberg rosten så för bannan. Mun-
 ter trodde att Spring som varit
 ratten) som red rund back.
 Munter vände upp sprang rakt
 fram och ej att stigen brötko

6) åter stod på kuffoden i en
stor vattengrop och blif riktigt
löjad. Basade så ner om kyr-
kan och ~~en~~ som ett hus der Ekberg
badde. Munter tyckte om att
de öppnade. In änte Ekberg
hinnna ju han ligger ut så de
muntur. Munter ville låna
några lara ty han var vat
som en gädd.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Munter ute vid smedbanan
en g att häg vid Brevinertads
smedja. Slode ett lite experiment
till dragon Munter sitt af da det
var jul. Per Lars Enka och fick
ett litet fruktart.
En ka som kalvat på stället

7/ der han på för hand beställt
M. 8978:51.
bögi i sommar stugan. Sen
hussat vid sidan om sommar
stugan. De höde M. Kalle
my och ha sig en gonatriep
Somstuen (Charbaryd) fick
alldom hanna lys med sig ut
Munter gick ut och hade sig
der oppriand ^{en} sin down och
kapp in den ny födde Kullen
Munter började och läse. Kalf-
vinn försökta och ge sin vanda
der. Till sist blev K. Bryere. och
kom upp och stipsade Munter på
läran Munter upp och kam-
lade över Kapp. och blev ett
jätta skrampade. Munter sin in
och sade att det var sjättva

J. Jocken af Bark, och vill
 bygga mine. Det kunde g.
 gå för 2 pigon till mine,
 kunde mätte gå med ut och
 låsa för honom.
 Om morgon hade han
 sovet gott med det var
 h kvat samt ~~te~~ ty hon
 hade känt att han hade
 långt kompa

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

DEBETSSEDER

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

De Hufvudlösa ryttarne (från iseriiden)

Lilla Ahlstedts kvatt var många rannor i en af dem brukade der allt som oftast komma tvänna ryttare i flygande sträck mot rännan der de försvunno.

I samma kvatt märker möttes också en gå'enes man som också var hufvudlös.

"Arestarna" om nätterne
På sockenvägen mellan Från Ahlsted och

Westra Ahlsted: Lilla Ahlsted by strax utom Från Ahlsted gräns har man vandrade flera gånger mot "arestarna" som kommit vandrade vägen framåt. Liknande har händ vid Hårne

eller Hisselbacken på landsvägen. Westra Ahlstedts socker der hella arestarna vandra fram om nätterne strax efter ar det sådant litet sa.

Den ^{brokiga} Kallas "Kallas" brukar der om nätterne ligga en ^{brokig} rof midt på vägen så att körande måste köra utom vägen.

Ahlstugårdens eller är der också mycket spökeri

Lilla Ahlsted by i rågångens väder om nätterne en gammal stampel vid ett litet bäcken drag som gick genom jordväggen. I denna pit fanns det mycket spökeri. Från pilen, fråga gick der ibland fyra ljus på hvart ett håll.

Det var för öfrigt också farligt att gå fram der nätterne ty nätt som det var gick der en bra knuff för bröstet. Denne märkeliga hufvudlösa faldes 1911.

Handskrift

10 M. 8978: 5/4 J. rollens rökskorsten.

8708

A Westblejers högen i Lilla Markie

står en hantvaktin hvilken lutas mycket åt söder
ty den blif ej riktigt upprätt men Lilla Markie
herren hade behagat taga den från dess ursprung
liga plats till ett begräna den samma till en grund
stolpe. När de skulle taga ner den samma
hade de mycket bry och besvär och härtar-
ne kunde knappast braga hvidsamma ända
de hade förspannd 4 par... De körde dessutom
söder för jemt. Men när den blifvet upprätt
till grundstolpe hade ej kamreren tro vare sig
dag eller natt han behöt därför att sturmen skulle
åter föres till sin gamla plats som också blif
gjort. Nu behöfde de blott spanne ett par hästar
för stenen och de hade så nära tvollrännedö
och att få den upp var ej hästar tvärt, men de var
så rädda att de ej gaf sig tid till att sätta den
rätt upp som den förut ställt.

Om Juletrögtiden och vid flera andra till-
fällen ser man hur trögtrollus bakar och eldar
ty då rykar det upp genom stenen som om
det varet en skorsten.

M. 8978:55.

St Åkes offerkälla

Tullstens socken

nr 13 Bedding

1 dat = 1 plåt batter

silfver

" Hjelp mig för mitt

tänneverk St Åke "

Per Hansson

affrade när han

var på sitt 10 år

nu 82 år 1927

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Fra skildede kyrkas kyrkogrimma är en gas, hon hade
 fört sin reda på en Ola Trulsson m. fl. i det Tomrum
 som fanns inom om pelaren i den stoken der pelaren står
 öfren i nya stolarna ^{invid minn} där är ett Tomrum. O. T. säger,
 att de gamla ~~sake~~ ~~och~~ brödde allmänt, att gasen sjelf
 gjorde sin reda som bestod af strå ö fjäder han
 hade sjelf sett den. Men minnas, att hon som
 flicka sett redan, men minnas ej sig hafva sett fjäder
 i den. Jaz som hönde det omtalas det som ung och min
 nas såväl att jag såg efter kyrkogrimmans reda, men
 då fanns der ej någon. De gamla omtala att kyrko-
 grimman för en del år sedan blef manad upp på
^{hon} hvalvet der den ~~strutte~~ under min skol till sades
 to residera i skolbanan ^{voro} ~~voro~~ ~~vad~~ ~~att~~ ~~gå~~ ~~det~~, ^{in på korhvalvet} men
 nu är der ingen som tarmotte om saken och säkert om några
 år så är der icke många som i skolan som minnas det
 Enligt Ola Trulssons berättelse är i gasen
 reddsen hans fjäder ^{och} var ringare de vinde gasen sig
 vid en eldsvåde, det skulle då nämligen hafva brunnit
 ut öster i byn öster om kyrkan, ^{skulle} ~~skulle~~ ~~de~~ (?)
 gasen nitto i en af korvets gluggar eller på dess kinnor
 som en skyds unda för att ~~af~~ ~~af~~ ~~af~~ ~~af~~ kyrkan
 för elden

3/

Tyske en hund. M. 8978:57.

En tyoman pekade med ett bassstrå som han tog på gården åt monfars egna hund Tello vilken genast blef rädd och drog rumpen åt sig samt sprang i skydd.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Om en långstyrig häst strykes beundrade tre gånger från manen vid manken längs utmed ryggen till romspetsen så blir den så degen och småll som det räraste djur.

Härde en lopare till en Rappelvarn
Det lades en gammal stäppl klack i elden till den
blef till frask. När de så skulle härdes loparen
~~lades detta frask i ringen och som på huden att~~
vit glödgas. Fort ströddes detta frasket på vit-
glödmängden och sedan utmalades det i vatten.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Tittväggborn.

Enid förtur glas fint och vitglödja sedan borret
Så det är vitvarp stiskas det glas pulver någon
när glaset börjar smelta vid feinet slappas
det i vatten.

Pånga

En stor sten o m 16 F. A. H.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 8978:58

3 al. hög ^{afvarjind} o djupt i jorden ^{2 al} villo 4 stora sten på ett par hantlars
2 + 3 m diameter rund jorden var kypad till den Per Pautzler
skulle skudde den han satte en järnstång vid sidan så sjunk han
mer under stenen Pautzler blef rädd och sprang till ryttens

Sten postade 2 1/2 hr i sprängning borre 2 1/2 al o 1 hr al
blef 70 lass löstes stugårde o m 2 senare är stenen återförd till
grund o m 16. Asbjörnskan hade kastad den dit för att
då från Skistad kyrka hon hade lagt den i sin karflotta
Så de ringde med den stora klock hade ett så fabeligt ljud
så att de kunde höra henne så långt så

Klock ringdes ita när Agnete Jonsdatter faderen hette Jons Pet
som låg obrukbar i 21 år så lagades af en son till Lars Olsson
skulle han själv komma så hade den fått sitt ljud igen (brommande)
P. Perren blef sjuk i byge kända (vark i 2 år såkte klyve) it förintades 1855-56
Vatten holder när det ringade runda hal.

Prästinnan Panton satte upp pringebiten på i flet tovor nu
ide hal på kistans och tog ut den från claus och skulle kvara i sin tron att det
i offer hållas dragen kom från claus och skulle kvara i sin tron att det
och de två delar var deras viter och de två delar ett kan skulle stå i

Upprättaren var till o. n. / ^{hän} två hundra tuktade konor (som han hade)
Eochled honom under salsgalpet var tomt och der piskade han
o. n. n. 2 red maran draizgaune när de lade sig vil backbordet

Vänster flytström samtalar i de nordiska folkrensning
kräfta, nio genom en fylle hann

Gläslöfs pastorat, har uti en i pastoratarkivet förvarad handskrift
Monumta Gläslöfvensia et Bonderupensia bland annat

upptecknat en beskrifning om två gamla gårdar. M. 8978:59
E. o. n. 2 6 Anders Olsson skulle konor till Malmo. Konorna voro

om A kyrka, kunde ej hämta de tre lassa för tunnen så
hau varit ej i annat råd än gick af och tog ena hoestolen af
där var han yckover hin sitta på lasset. så dan skall icke härtas

dena samt gårdarna. De af fall til namn Lammus därhan. När at anledning till
dena ginning lyckat gifva, at i senare tider samt tecken eller spår till

grafväll fondkällare, som fördomdagsvaret under bägge dessa gårdar.
I rusthallet N: 2 äro och uti så kallade sommarstugan ännu i bebråd

några fensterrutor med inbränd målning: en prydnad, som förmod
ligen uti de tider ej varet brukelig uti gemene bondestugor. I mellan tidi

har man äfrun till de veltgirigas försöksse afskrifvet de i samma fe
rutor varande deviser och undskifter, samt dem här infördt:

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Stående i rättsbanken
tydlig är det att av de
hovariakylhiga följligt
går in herremannes närings
hit mot hufvuderna.

168

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M. 8978:60

När svartepeter lurade herreman Det var en herreman som inte ville
bli vid rätten ty vad han lofvat ansåg sig för stor att hålla och på så vis
lurade han alltid sina bönder och torpare. Men en gång fick herreman
reda på att det ej alltid gick an att drifva med folk på det viset. Herre
mannen hade nämligen gått i afkört med själva ^{gröta} påker att han
skulle göra en del arbete för honom så skulle han sedan ha sitt lifs
bro hos herreman. När han utträttat sitt atagande kom han och ville hava
sin lön men blef körd på dörren. Han omstapade sig då till en tjus
och kom igen. När herremanen såg den närstående tjus ^{och} gav han honom
en spark i "asolled" ^{ändan} men de skulle han inte hafva gjort ty med det sam-
ma sitter benet fast i husröf och herremannan får hoppa på ett ben
efter tjuren. Herremannen ^{manne} får sitt ben, men tjuren vill inte läm-
na det ^{den} med mindre än han vill gifva honom skrifligt på att han
får sitt lifs bro hos honom, Herremannen får nu stående på ett ben
skrifva på tjurens länne att han får för alltid sitt lifs bro hos honom.
vill ingå på svarta påkers vilkor.

Nissen

M. 8978:61.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Jons eyebrage la alla kulan
No si.

Kvinnan satte gränd i ^{fadet} kyllan
gick hem

Floddrum upp så de knasade i porten
stappane och in kom två och
med lant grät jag och spetskava
men en bröde so de stängde so de dömdade
i gubbed. Usp attan trave

sa den som bar. den andra gräs
och stöcke som se di gräst

Taske min hade et gräve och
orenad i fadet sam tagt en
tränsped som de ga hästen pörrad
a salt var pörrad da om sundemoren
(kornu kalmarad a salt) Nissu so
ack ush spty spty spvy de va
ingen go grod mor kull till ord

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Prästbrev nr 7 M 8978:62.

En pojke var hos kändeljung i Båstad och
skulle hemta sin flottsvingsredel. Pappan
lade dock spilling på skrifbordet till prästen
som ville ha tre dalar. Prästen blifvar när
pojken sade att han hade ej haf att taga mer
för det hade hans "hans bordsdå" (han var orön
med prästen) jag vet du nu en präst skall
bestäta så vet jag vad en pojke skall besta och
tog sin spanningskrapp och "bånade pojkens medel"
jag så gynnade prästerna i den gamla goda tiden.